

มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันการโจรกรรมรถยนต์ ศึกษากรณี
การกระทำความผิดปลอมแปลงเอกสารรถยนต์
Legal Measures on Prevention of Car Theft: A Case Study
of Forgery on Car Documents

กรรศร บัณฑิตานุกูล¹ และ บัญชา วิทยานันท์²

Kansorn Banthitanukul¹ and Buncha Wittaya-anant²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาทฤษฎีกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการโจรกรรมรถและความคิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร (2) ศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อในทางปฏิบัติไม่สามารถปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ (3) ศึกษามาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาโดยเอกสาร

ผลการวิจัยพบว่า (1) การกระทำความผิดฐานโจรกรรมรถยนต์เกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสารนั้นเป็นการกระทำความผิดที่ควรได้รับการลงโทษตามกฎหมายอาญา (2) ปัญหาการกระทำความผิดกรณีการปลอมแปลงหมายเลขตัวรถ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 วรรคแรก หากเป็นการกระทำโดยเป็นการตัดต่อ หรือดัดแปลงเอกสารไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสารส่งผลให้อาชญากรอาศัยช่องว่างของกฎหมาย นอกจากนี้การลงโทษผู้กระทำความผิดฐานโจรกรรมรถยนต์ ในความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 ยังไม่เหมาะสมเมื่อพิจารณาความเสียหายร้ายแรงที่กระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ การลงโทษควรจะเป็นบทหนักเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์การลงโทษทางอาญา (3) ควรแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 วรรคแรก โดยเพิ่มเติมคำว่า “...หรือตัดต่อหรือดัดแปลง...” และควรเพิ่มอัตราโทษจำคุก มาตรา 334 แก่ผู้กระทำความผิดกรณีการโจรกรรมรถซึ่งถือเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

¹ Master of Laws, Faculty of Laws, Nakhonratchasima College. Email: Kansornbanthi@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² Associate Professor Dr. Faculty of Laws, Nakhonratchasima College

คำสำคัญ: ความผิดฐานปลอมเอกสาร, การโจรกรรมรถยนต์, การลงโทษทางอาญา, การปลอมแปลงหมายเลขตัวรถ

ABSTRACT

The purposes of this research article were: 1) to study theories of criminal law concerning car theft and thought about forgery on car documents, 2) to study legal problems on practical impact that cannot apply to the suppression of offenders and 3) to study measures and guidelines for solving occurred problems by amending laws in order to make them more efficiency. This study was conducted by documentary research.

The results revealed that: 1) Car theft offence related to forgery on car documents was an offence that should be punished according to the criminal law; 2) Problem about offence of the forgery on vehicle identification number (VIN), the first paragraph of Article 264 of the criminal law was enacted that any offences on editing or modifying documents were not regarded as forgery on documents and this will be utilized by offenders as a legal loophole. Moreover, according to Article 334 of the criminal law, the punishment for offenders who commit car theft with offence of theft was not suitable for severe damages affecting social and economy, therefore, the high punishment should be enacted in line with the purpose of criminal punishment; 3) the first paragraph of Article 264 of the criminal law should be amended by adding a clause as “ ...or editing or modifying...” and the imprisonment rate in such article should be increased for car theft offenders that regarded as causing of high damage.

Keyword: Offence of Forgery on Car Documents, Car Theft, Criminal Punishment, Forgery on Vehicle Identification Number.

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมจัดเป็นปัญหาสังคมปัญหาหนึ่งที่นับว่ามีความรุนแรง และสร้างความเสียหายให้กับเศรษฐกิจสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่งซึ่งโดยแท้จริงแล้วอาชญากรรมเป็นเพียงสิ่งที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ด้วยปัญหาของตนเอง แต่กลับเกิดขึ้นจากผลพวงของปัญหาสังคมอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างทางสถานะทางเศรษฐกิจสังคมทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อสนองความต้องการของตนอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ปัจจุบันอาชญากรรมการโจรกรรมรถยนต์เป็นปัญหาอย่างมาก จากสถิติศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรม

รถยนต์ในปี 2566 พบว่า “ประเทศไทยมีรถหาย มากกว่า 20,000 คันต่อปี แบ่งออกเป็น รถจักรยานยนต์จำนวน 10,000 กว่าคัน รถกระบะประมาณ 3,000 คัน โดยจังหวัดที่มีสถิติรถหายมากที่สุดคือกรุงเทพมหานคร ที่มีจำนวนรถหายมากกว่า 7,500 คันต่อปี ที่น่าตกใจกว่านั้นคือมีรถหายแล้ว ได้คืนเพียง 10% เท่านั้น (ข่าวสดออนไลน์ ,2566)

เห็นได้ว่าอาชญากรรมเกี่ยวกับการโจรกรรมรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ เป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรงต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยประเภนี้อาชญากรผู้กระทำความผิดนั้นส่วนมากจะเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและข้อกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ การโจรกรรมรถที่พบเห็นกันบ่อยครั้งและผู้กระทำความผิดมักอาศัยช่องว่างของกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหาย จากการกระทำการของผู้กระทำความผิดโดยการโจรกรรมรถนั้นพบปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากการกระทำดังกล่าวของผู้กระทำความผิดอันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแผ่นทะเบียนรถหรือการเปลี่ยนแปลงหมายเลขตัวรถและหมายเลขเครื่องยนต์นั้น ไม่สามารถจะเอาผิดกรณีความเกี่ยวกับการปลอมเอกสารได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาทฤษฎีกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการโจรกรรมรถและความคิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร
2. ศึกษาปัญหาทางกฎหมายที่ส่งผลกระทบให้ในทางปฏิบัติไม่สามารถปราบปรามผู้กระทำความผิดในการโจรกรรมหรือกรณีปลอมแปลงเอกสาร
3. ศึกษามาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจุบันปัญหาในการโจรกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์นั้นนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้นำรถยนต์ที่ได้มาจากการโจรกรรมแล้วนำมาตัดเลขตัวรถ ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ไม่มีความผิดในทางอาญาฐานปลอมแปลงเอกสาร ตามประมวลกฎหมายอาญา จึงเป็นเหตุให้อาชญากรอาศัยช่องว่างของกฎหมายในการกระทำความผิด อีกทั้งบทลงโทษในความผิดฐานลักทรัพย์ยังไม่เหมาะสม จึงต้องแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจในการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของชาติได้รับความเสียหาย

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาโดยเอกสาร (documentary research) โดยศึกษาทฤษฎีการลงโทษทางอาญา และประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานปลอมเอกสาร

ผลการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีการลงโทษทางอาญา และประมวลกฎหมายอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดฐานปลอมเอกสาร พบประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่ส่งผลกระทบให้ในทางปฏิบัติไม่สามารถปราบปรามผู้กระทำความผิดได้ สืบสานปัญหาทางกฎหมายที่ส่งผลกระทบในทางปฏิบัติในการปราบปรามผู้กระทำความผิดในการโจรกรรมหรือกรณีปลอมแปลงเอกสาร ดังนี้

1. ปัญหาการกระทำความผิดกรณีการปลอมแปลงหมายเลขตัวรถ

การกระทำความผิดโดยการปลอมแผ่นป้ายทะเบียนรถ โดยรถยนต์ที่จดทะเบียนไว้กับกรมการขนส่งทางบก จะไม่มีหมายเลขทะเบียนซ้ำกันในเวลาเดียวกัน ผู้กระทำความผิดที่ทำการลักลอบ บางครั้งก็นำแผ่นป้ายทะเบียนคันอื่นมาติดแทน หรือนำแผ่นป้ายทะเบียนที่มีไซของทางราชการจัดทำขึ้นมาใช้กับรถที่ได้จากการลัก เพื่อสะดวกในการนำรถหลบหนี ผู้กระทำความผิดจะทำการปลอมแผ่นป้ายทะเบียน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 ซึ่งมียกประกอบ (ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ, 2565)

(1) ทำปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนใดส่วนหนึ่ง

- ก. เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารอันแท้จริง หรือ
- ข. ประทับตราลงลายมือชื่อปลอมในเอกสาร

(2) โดยประการที่น่าจะเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(3) ได้กระทำโดยเจตนาและโดยมูลเหตุชักจูงใจเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่

แท้จริง

จากองค์ประกอบดังกล่าววินิจฉัยความผิดได้ดังนี้ กรณีที่จะเอาผิดแก่ผู้กระทำนั้นต้องเป็นกรณีที่มีการกระทำอันเป็นการเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารอันแท้จริง ซึ่งในที่นี้หมายถึงแผ่นป้ายทะเบียน แต่หากผู้กระทำไม่ได้มีการเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในแผ่นป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ย่อมไม่มีความผิดตามมาตรานี้ แม้ว่าจะได้นำแผ่นป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ไปใช้กับรถคันอื่น และผู้กระทำมีเจตนาจะให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นรถที่มีแผ่นป้ายทะเบียน ผู้กระทำการดังกล่าวก็ไม่มีฐานปลอมเอกสาร เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1817/2526 จำเลยที่ 1 นำแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่แท้จริงซึ่งทางราชการออกให้เพื่อใช้กับรถยนต์ของจำเลยที่ 2 ซึ่งจำเลยที่ 2 ได้แจ้งเลิกใช้แล้วมาใช้กับรถยนต์ของกลางการกระทำของจำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารปลอม หรือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3078/2525 การที่จำเลยนำแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์หมายเลขน. 0311 พังงาซึ่งเป็นแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่ทางราชการออกให้แก่รถยนต์ของ ส.นำไปใช้ติดกับรถยนต์จำเลยซึ่งเป็นรถยนต์อีกคันหนึ่งแม้จะมีเจตนาแสดงให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่ารถยนต์ของจำเลยเป็นรถยนต์ที่มีหมายเลขทะเบียน น.0311 พังงาก็ตามเมื่อแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ดังกล่าวเป็นแผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่แท้จริงซึ่งทางราชการออกให้แก่รถยนต์คันอื่น จำเลยย่อมไม่มีความผิดฐานปลอมเอกสารหรือใช้เอกสารราชการปลอม

เห็นได้ว่าหากเป็นแผ่นป้ายทะเบียนรถที่ทางราชการจัดทำและออกให้ แต่ผู้กระทำความผิดนำไปใช้ติดกับรถคันอื่น แม้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นจะมีเจตนาให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นรถที่มีแผ่นป้ายทะเบียนดังกล่าว ก็ไม่มีความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารราชการปลอม เนื่องจากแผ่นป้ายทะเบียนรถนั้นเป็นเอกสารที่แท้จริง

ในกรณีของคำพิพากษาฎีกาข้างต้นที่วินิจฉัยว่าแผ่นป้ายทะเบียนรถที่ทางราชการจัดทำและออกให้ และได้มีการนำไปใช้ติดกับรถคันอื่น แม้ว่าผู้กระทำความผิดนั้นจะมีเจตนาให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นรถที่มีแผ่นป้ายทะเบียนดังกล่าว ก็ไม่มีความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารราชการปลอมนั้น อาจเป็นช่องว่างให้ผู้กระทำความผิดในลักษณะไปโจรกรรมรถใช้เป็นช่องว่างเพื่อให้ตนเองหลุดพ้นจากความรับผิดชอบทางอาญา

นอกจากนี้ยังพบประเด็นปัญหากรณีการกระทำความผิดโดยการแก้ไขหมายเลขรถและหมายเลขเครื่อง โดยหลักหารรถที่จดทะเบียนไว้กับกรมการขนส่งทางบกได้ทะเบียนแล้ว รถคันดังกล่าวอาจถูกย้ายทางทะเบียนได้ แต่เลขตัวรถที่เป็นสาระสำคัญของตัวรถจะต้องอยู่คงเดิม จนกระทั่งรถคันดังกล่าวสูญหายหรือใช้การไม่ได้ และเลิกใช้รถคันดังกล่าวไป ดังนั้นจึงไม่มีกรณีที่จะต้องแก้ไขเลขตัวรถ แต่หากผู้กระทำความผิดได้ลักรถผู้อื่นแล้วแก้ไขเลขตัวรถเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ารถคันดังกล่าวเป็นรถที่ถูกลักมา จากนั้นใช้เอกสารปลอมประกอบตัวรถ เป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดนำรถที่ได้จากการกระทำความผิดมาแก้ไขหมายเลขเครื่องและหมายเลขตัวรถให้ตรงกับหมายเลขตัวรถ และหมายเลขเครื่องของรถคันที่เกิดความเสียหายที่เรียกว่า การสวมซากรถ โดยผู้กระทำความผิดนั้นมีวิธีการในการแก้ไขหมายเลขตัวรถ เช่น การแก้ไขโดยการตัดเหล็กครอบๆ เลขตัวถังของรถออกไป จากนั้นนำแผ่นเหล็ก ที่มีเลขตัวถังรถที่ได้มาจากรถอีกคันหนึ่งมาเชื่อมต่อ แล้วก็พ่นสีปิดบังอำพราง จะเห็นได้ว่าวิธีการของผู้กระทำความผิดโดยการตัดเหล็กครอบๆ เลขประจำตัวถังรถออกไป แล้วนำแผ่นเหล็กดังกล่าวนั้นไปเชื่อมกับรถอีกคันหนึ่งนั้น โดยไม่ได้มีการเติมหรือตัดทอนหรือแก้ไขในเอกสารอันแท้จริง ซึ่งเมื่อพิจารณากับองค์ประกอบความผิดฐานปลอมเอกสาร จะเห็นได้ว่าการที่บัพัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 ให้ความหมายลักษณะของการกระทำที่จะเป็นความผิดได้ต้องเป็น “เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารอันแท้จริง” เท่านั้น เมื่อพิจารณาคำพิพากษาฎีกาที่ 510/2530 โดยตัดเอาแผ่นโลหะที่มีเลขหมายประจำแซชซีของรถยนต์คันหนึ่งมาต่อเชื่อมแทนที่เลขหมายประจำแซชซีของรถยนต์อีกคันหนึ่ง แล้วนำไปติดกับรถยนต์คันอื่น ลักษณะของการกระทำน่าจะมีลักษณะเป็นการปลอมเอกสาร แต่เนื่องจากมาตรา 264 บัญญัติให้จะเป็นความผิดตามมาตรานี้ได้ต้องมีลักษณะ เติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขเท่านั้น จึงทำให้การกระทำของจำเลยนั้นไม่มีความผิดตามมาตรา 264 ซึ่งการบัญญัติกฎหมายดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเนื่องจาก การกระทำดังกล่าวนี้เป็นเหตุให้อาญาการอาศัยช่องว่างของกฎหมายดังกล่าวนี้ไปกระทำความผิด อีกทั้งเจ้าของกรรมสิทธิ์รถที่แท้จริงก็ไม่สามารถติดตามรถของตัวเองคืนได้ เนื่องจากว่ารถคันดังกล่าวนี้เมื่อเปลี่ยนเลขประจำแซชซีแล้ว ความหมายของรถคันนั้นเปลี่ยนไปหมดทั้งคันจากรถคันหนึ่งเปลี่ยนเป็นรถอีกคันหนึ่งจึงไม่สามารถรู้ได้ว่ารถคันดังกล่าวนี้แท้จริงแล้วผู้ใดเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง ซึ่งส่งผลกระทบต่อเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงไม่สามารถติดตามรถคืนได้ ประกอบกับการกระทำดังกล่าวนี้ยังส่งผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจโดยรวม

2. ปัญหาการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานโจรกรรมรถยนต์

การโจรกรรมรถยนต์ถือเป็นความผิดทางอาญา โดยขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยในการพิจารณาโทษ เช่น มูลค่าของรถยนต์ที่ถูกขโมยไป การใช้อาวุธหรือขู่เข็ญ และการกระทำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรม นอกจากนี้การนำรถที่ถูกโจรกรรมมาใช้โดยรู้เห็นก็มีความผิดด้วยเช่นกัน หน่วยงานรายงานต้องจัดประเภทคดีที่เกี่ยวกับการโจรกรรมรถยนต์ทั้งหมด ปัญหาการโจรกรรมรถยนต์ในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในหลายมิติ โดยเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้ารถยนต์หรูและการกระทำผิดทางอาญาข้ามชาติ ซึ่งมีมูลค่าความเสียหายที่สูงและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจและกฎหมายของประเทศ จากสถิติรถหายประจำปี ข้อมูลจากศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์ระบุว่า ประเทศไทยมีรถหายมากกว่า 20,000 คันต่อปี โดยในจำนวนนี้เป็นรถจักรยานยนต์ประมาณ 10,000 คัน และรถกระบะประมาณ 3,000 คัน โดยกรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนรถหายมากที่สุด มากกว่า 7,500 คันต่อปี (ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์, 2566) นอกจากนี้การโจรกรรมรถยนต์ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายทางตรงจากมูลค่าทรัพย์สินที่สูญเสีย แต่ยังส่งผลกระทบต่อทางอ้อมต่อเศรษฐกิจ เช่น

(1) การสูญเสียรายได้ของรัฐ การหลีกเลี่ยงภาษีจากการนำเข้ารถยนต์อย่างผิดกฎหมายทำให้รัฐสูญเสียรายได้ที่ควรได้รับจากภาษีอากร

(2) ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมประกันภัย การเพิ่มขึ้นของคดีโจรกรรมรถยนต์อาจทำให้อัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและอุตสาหกรรมประกันภัยโดยรวม

(3) ความเชื่อมั่นของนักลงทุน การมีคดีอาชญากรรมข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับการโจรกรรมรถยนต์อาจลดความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติที่มีต่อระบบกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย

สำหรับกฎหมายของประเทศไทยในการพิจารณาการกระทำความผิดโดยการโจรกรรมรถในปัจจุบันนั้นผู้กระทำความผิดจะมีความผิดฐานลักทรัพย์ตามมาตรา 334 ซึ่งบัญญัติว่า “มาตรา 334 ผู้ใดเอาทรัพย์ของผู้อื่นหรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวม อยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท”

เห็นได้ว่าเมื่อผู้กระทำความผิดโดยวิธีโจรกรรมรถรับผิดเพียงกรณีความผิดฐานลักทรัพย์ธรรมดา ซึ่งมีโทษจำคุกเพียงไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินหกพันบาท ซึ่งหากพิจารณาเปรียบเทียบกับความเสียหายที่ได้รับจากการโจรกรรมถือเป็นความเสียหายที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวง และมูลค่าของทรัพย์สินที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมจำนวนมหาศาล จากการศึกษาโดยพิจารณากับวัตถุประสงค์การลงโทษทางอาญา

การกำหนดโทษจำคุกซึ่งเป็นโทษที่กระทบต่อเสรีภาพของผู้กระทำความผิดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราว และอาศัยช่วงเวลานั้นเป็นการดัดนิสัยของผู้กระทำความผิดก่อนที่จะกลับสู่สังคมนั้น ก็เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อโทษ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในกฎหมายอาญาว่าด้วยทฤษฎีการข่มขู่ยับยั้ง (Deterrence) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2562)

อย่างไรก็ตาม การใช้โทษจำคุกโดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นการข่มขู่ยับยั้งการกระทำที่เป็นความผิดอาญานั้นควรพิจารณาใช้ในกรณีต่อไปนี้ (สหรณ รตนไพจิตร, 2527)

- 1) ผู้กระทำความผิดที่ร้ายแรงบางประเภท เช่น ผู้กระทำความผิดที่ก่ออันตรายหรือคุกคามความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้อื่น
- 2) ผู้กระทำความผิดซึ่งมีพฤติกรรม หรือกระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อค่านิยม พื้นฐานในสังคม อันควรแก่การประณามอย่างยิ่ง เช่น การทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือการหลอกลวงฉ้อฉลที่ก่อความเสียหายต่อสาธารณชนและเศรษฐกิจของชาติ เป็นต้น

3) ผู้กระทำความผิดซึ่งไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือบทลงโทษที่ศาลได้พิพากษาไว้แล้ว

จากข้อพิจารณาทั้ง 3 ข้อ แสดงให้เห็นว่าโทษจำคุกจะกระทำได้อต่อเมื่อบุคคลได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรง หรือมีพฤติกรรมหรือลักษณะของความผิดก่อให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณ หรือกรณีผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือบทลงโทษ เมื่อพิจารณาผู้กระทำความผิดการโจรกรรมรถ พบว่าการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น อีกทั้งทำให้เกิดการสูญเสียดุลการค้ำระหว่างประเทศ อีกทั้งในปัจจุบันการโจรกรรมรถมีการกระทำเป็นองค์กรอาชญากรรมใหญ่ในลักษณะองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ถือว่าเป็นความผิดอาญาร้ายแรงหรือเป็นความผิดประเภท Mala in se ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการใช้โทษจำคุกสอดคล้องกับทฤษฎีการข่มขู่ยับยั้ง อีกทั้งการใช้โทษจำคุกนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการลงโทษจำคุก ซึ่งได้แก่(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,2562)

1) เพื่อการแก้แค้นทดแทน กล่าวคือ การจำคุกทำให้ผู้กระทำความผิดถูกจำกัดเสรีภาพ เพื่อเป็นการตอบแทนพฤติกรรมที่ได้กระทำไป ทำให้บุคคลทั่วไปเกิดความรู้สึกสากับผลร้ายซึ่งผู้กระทำความผิดได้ก่อให้เกิดขึ้นต่อสังคม

2) เพื่อเป็นการข่มขู่ กล่าวคือ การถูกจำกัดเสรีภาพ ถือว่าเป็นสิ่งที่ข่มขู่ตัวผู้กระทำความผิดเองมิให้กระทำความผิดซ้ำขึ้นมาอีก หรือเป็นการข่มขู่บุคคลทั่วไปไม่ให้กล้ากระทำความผิดขึ้น

3) เพื่อตัดโอกาสมิให้กระทำความผิดซ้ำขึ้นมาอีก

4) เพื่อปรับปรุงแก้ไข กล่าวคือ ในช่วงเวลาที่ถูกควบคุมตัวนั้น ทางเรือนจำได้ใช้มาตรการต่าง ๆ ในการปรับปรุงแก้ไขฟื้นฟู เพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี เช่น การฝึกอาชีพ การให้การศึกษา เป็นต้น

เมื่อได้ประมวลเหตุผลตามที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้วิธีการลงโทษจำคุกต่อผู้กระทำความผิดโจรกรรมรถจะเห็นได้ว่า การลงโทษจำคุกมีวัตถุประสงค์เพื่อตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราว และอาศัยช่วงเวลาดังกล่าวในการตัดนิสัยของผู้กระทำความผิดก่อนที่จะกลับสู่สังคม โทษจำคุกเป็นการนำผู้กระทำความผิดไปควบคุมไว้ในเรือนจำและอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การใช้โทษจำคุกส่วนใหญ่จึงมักใช้กับความผิดที่ร้ายแรงหรือความผิดที่ฝ่าฝืนต่อศีลธรรมหรือสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างมาก (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2562) และเมื่อพิจารณาถึงอัตราโทษตามมาตรา 334 (สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, 2548) จะเห็นว่าอัตราโทษจำคุกเพียงสามปีสำหรับกรณีการกระทำความผิดที่เป็นภัยต่อ

เศรษฐกิจไม่อาจทำให้ผู้กระทำผิดนั้นหลายจำ เนื่องจากการตัดผู้กระทำผิดออกจากสังคมเพียงชั่วคราว หากผู้กระทำผิดพ้นโทษ และกลับมากระทำผิดซ้ำอีกโดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและโทษเพียงเล็กน้อยที่ได้รับ หากเทียบกับมูลค่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับจากการโจรกรรมรถ ดังนั้นการกำหนดอัตราโทษตามมาตรา 334 จึงไม่เหมาะสมกับการกระทำความผิดดังกล่าว

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ตามที่ได้วินิจฉัยตามองค์ประกอบความผิดตามมาตรา 264 และมาตรา 265 แล้วนั้น ทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีความผิดเพราะขาดองค์ประกอบความผิด ถือเป็นช่องว่างกฎหมายที่ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดใช้เป็นช่องทางกระทำความผิด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 วรรคแรก ดังนี้ โดยเพิ่มเติมคำว่า “หรือตัดต่อหรือดัดแปลง” มาตรา 264 ดังนี้ “ผู้ใดทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่ง ส่วนใดเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือตัดต่อหรือดัดแปลง หรือแก้ไขด้วยประการใดๆ ในเอกสารที่แท้จริง หรือประทับตราปลอมหรือลงลายมือชื่อปลอม เอกสารโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น หรือประชาชน ถ้าได้กระทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสารต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ...”

2. ควรเพิ่มโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดกรณีการโจรกรรมรถซึ่งถือเป็นความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมาก ดังนี้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 บัญญัติว่า “ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินหกพันบาท”

ทั้งนี้เพื่อให้ศาลได้ใช้ดุลพินิจในการลงโทษต่อผู้กระทำผิดที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจของชาติได้รับความเสียหายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, (2562) ,*คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1*, กรุงเทพมหานคร:กรุงสยามพับลิชชิง. ข่าวสดออนไลน์ ,(2566), ตามสืบบก.น.9 รวบรวมแก๊ง แก๊งแสบตระเวนลักทรัพย์. ข้าแหละ-แพ็กส่ง

ชายแดน ข้อมูลสืบค้น 25 ตุลาคม 2567 จาก

https://www.khaosod.co.th/newspaper/newspaper-inside- pages/news_7475712

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, (2565) .*ประมวลกฎหมายอาญา ฉบับอ้างอิง* , กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการโจรกรรมรถยนต์, (2566). สถิติการโจรกรรมรถยนต์,สืบค้นจาก 25 ตุลาคม

2567 จาก <https://thaicrimes.org/>

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, (2562) .เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม,
นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สทนต์ รัตนไพจิตร, (2527) .ความประสงค์ของการลงโทษ,วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, (2548) .คำอธิบายความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่
4, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน